

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej o wniosku posła J. Stadnickiego, tyczącym się objęcia przez Wydział krajowy funduszków państwowych na regulacyą rzek i utrzymania dróg państwowych w Galicyi przeznaczanych.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą wysokiego Sejmu z dnia 25. Września 1878 przekazany został komisji kultury krajowej wniosek p. Jana Stadnickiego i towarzyszy, mocą którego Wydział krajowy zostałby wezwany do przeprowadzenia rokowań z c. k. Rządem w celu wyjednania, aby fundusze państwowe ze skarbu państwa na roboty wodne i regulacyjne, tudzież na utrzymanie dróg państwowych w Galicyi udzielane, oddawane były do dyspozycji Wydziału krajowego, któryby w miejsce dotychczasowych c. k. władz technicznych objął zarząd techniczny i administracyjny nad regulacyą rzek i utrzymaniem dróg państwowych w Galicyi.

Komisya kultury krajowej pojmuje, że wniosek tego rodzaju nie może być traktowany doraźnie.

Na to, by sobie jasne wyrobić zdanie o pożyteczności tego wniosku, o jego doniosłości, a wreszcie o możebności dojścia do celu za pomocą rokowań z c. k. Rządem, potrzebaby o wiele dokładniejszych dat, i szczegółowych studyów, niż ich komisya kultury krajowej zebrać i zestawić mogła w obec krótkości sesyi sejmowej, w czasie której projekta już gotowe do ustaw na porządek dzienny wysokiej Izby przyjąć nie mogły.

Komisya kultury krajowej mogła zatem tylko co do teoretycznej ważności wniosku się oświadczyć.

Zdaniem komisji, wniosek sam o tyle jest ważny, że w swych skutkach przenosi na najwyższą autonomiczną Władzę krajową jedną z ważnych atrybucji c. k. władz rządowych, z których to atrybucji c. k. władze zapewne nie z własnej winy, lecz w skutek wadliwego od wieków panującego systemu w państwie, niedołącznie i dla kraju niepożytecznie się wywiązywały.

Gdyby rokowania, których się wniosek domaga do pomyślnego rezultatu doprowadziły, byłby to zdaniem komisji kultury krajowej wielki krok uczyniony naprzód do usunięcia dualizmu administracyjnego w zarządzie naszego kraju, i do uzbrojenia autonomicznych władz krajowych w środki działania tém skuteczniejsze, ileż odnosiłyby się do materialnych interesów tak wszechwładnych w naszym wieku.

Komisya kultury krajowej w obec policzonych chwil obecnej sesyi sejmowej nie mogła dalej tych myśli rozwinąć i wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić“:

Wniosek p. Jana Stadnickiego i towarzyszy przekazuje się w całości Wydziałowi krajowemu z poleceniem rozpoczęcia rokowań z c. k. Rządem i zdania o nich sprawy a zarazem przedstawienia odnośnych wniosków wysokiemu Sejmowi na jednej z najbliższych sesyi obecnej kadencji.

J. Czartoryski

Przewodniczący.

J. Stadnicki

Sprawozdawca.